

10 maart 2019 Passie Zang Dienst

**MET DE EVANGELISTEN
VEELSTEMMIG
HET LIJDEN VAN JEZUS BEZINGEN**

In deze zangdienst zullen wij vier gedeelten uit de Bijbel lezen. Vier stukjes van de lijdensgeschiedenis, elk stukje geschreven door een andere evangelist, door Mattheus, Johannes, Lukas en Markus. De evangelisten vertellen dezelfde geschiedenis van de Heere Jezus, met heel veel overeenkomsten, maar wel vertellen zij het elk op hun eigen manier. Daarom is het thema: 'met de Evangelisten *veelstemmig* het lijden van Jezus bezingen.'

Ik wil iets van die veelstemmigheid, van die verschillen tussen de evangelisten aan u laten zien door steeds iets kort over de afzonderlijke evangeliën te vertellen. Ik wil u iets van de verschillen laten zien, omdat die verschillen juist iets van de rijkdom van het lijdens-evangelie laten zien. Elk van de evangelisten wil door zijn manier van beschrijven laten zien hoe geweldig bijzonder en kostbaar het lijdensevangelie is. Het is geen geschiedenisverhaal, maar dan gewoon vier keer op een andere manier verteld. Het is *Evangelie*, het is de schat waar je heel je leven uit kunt putten, het is het houvast voor heel je bestaan, je hoop, je vreugde, je diepste geluk en zekerheid, het is – om het heel klassiek te zeggen – je enige troost in leven en in sterven. Nu, elk van de evangelisten licht hier een aspect van uit..., om je die troost, die kracht, dat houvast, dat geluk te laten ervaren.

MATTHEUS

Eerst Mattheus. Mattheus wil in heel zijn evangelie, in zijn beschrijving van Jezus' optreden, duidelijk laten zien dat Jezus *de vervulling* is van alles wat God in de eeuwen daarvoor heeft gezegd en gedaan. Jezus is de vervulling. Zoals Jezus, volgens Mattheus 5, het Zelf zegt: Ik ben gekomen om de Wet – dat is: de Thora, de Joodse Bijbel – te *vervullen*.

God is een hele weg gegaan met Israël, zo vertelt ons de Thora. Vanuit de persoon van Abraham – waar Mattheus zijn Evangelie ook mee begint – mocht er een groot volk, het volk Israel uitgroeien. Een volk dat naar Egypte is gegaan en vervolgens uit Egypte is bevrijd, zoals Jezus ook later als Kind naar Egypte is gegaan en uit Egypte is gekomen..., een geschiedenis die alleen in het Evangelie van Mattheus is te lezen. ... God is met Zijn volk Israel een hele weg gegaan, door de woestijn, in het Beloofde Land, in ballingschap en weer terug. Steeds weer heeft God Zijn volk daarbij bemoedigd en gecorrigeerd door de profeten, die in Gods Naam tot het volk hebben gesproken om hen door donkere tijden heen te helpen, om hen bij God teug te brengen. *En nu zijn al die geschiedenissen van Israel en al die woorden van de profeten in Jezus tot vervulling gekomen. Hier moest heel die weg van Israel op uitlopen: op de komst van Jezus, de Messias, de van God gezonden Redder, Die Zijn volk van hun zonden zal bevrijden. Die nieuw leven zal schenken*

aan heel de wereld. Zoals wij zullen gaan zingen straks met Psalm 98: 'Hij (God) heeft gedacht aan Zijn genade, Zijn trouw aan Israël nooit gekrenkt. Dit slaan al aardrijks einden gade - heel de wereld kan het zien – nu onze God Zijn heil (Zijn redding) ons schenkt'. God vervult Zijn beloften.

In het stukje, dat straks uit het Mattheusevangelie zal worden gelezen over de gevangenneming van Jezus en het verraad van Judas, horen wij dan ook twee keer dat 'de Schriften vervuld moesten worden'. De weg die God met Israel is gegaan..., de woorden die de Schriftprofeten hebben gesproken..., ze moesten worden vervuld worden in Jezus. Het script van God moest worden gevolgd. Ook al dacht Petrus een handje te moeten helpen, door met zijn zwaard erop in te hakken... en ook al dacht de groep soldaten Jezus met zwaarden en stokken te moeten overmeesteren..., dat was allemaal maar menselijk denken..., *God* vervulde hier Zijn plan. God was hier aan het werk om Zijn beloften te vervullen.

De lijdensweg van Jezus, de weg richting Pasen laat ons zien dat God Zich houdt aan Zijn beloften. ... Dat God ondanks alle grillen van de wereld Zijn plan voltrekt. ... De lijdensweg van Jezus, de weg richting Pasen laat ons zien dat God betrouwbaar is. Wat is dat iets geweldig moois wat Mattheus ons met zijn beschrijving van Jezus' lijdensweg mag doorgeven: God is betrouwbaar. Je kunt op God aan. Ook al gaat het soms zo anders dan gehoopt of gedacht. Ook al lijkt het er allemaal zo vreselijk menselijk aan toe te gaan: waar loopt het op uit? Waar gaat het allemaal naar toe? God vervult Zijn plan. Zijn heilsplan. Zijn reddingsplan met de wereld. Door Israël heen. Door de wereld heen. Door Getsemane en Golgotha heen.

Lezen: Mattheus 26, 47-56

JOHANNES

Johannes laat een heel ander licht op de lijdens-geschiedenis schijnen. Bij alles wat Johannes vertelt, kan je een diepere laag ontdekken. Al de woorden, al de geschiedenissen die Johannes beschrijft, hebben een diepere betekenis. Zo ook de woorden die hij ons van Jezus vertelt in het nachtelijke gesprek dat Jezus had met Nicodemus. Jezus haalt in dat gesprek een geschiedenis uit het Oude Testament naar voren, over de koperen slang. Het volk Israël was tijdens haar reis door de woestijn ziek geworden door slangenbeten. God had hen daarmee gestraft. Maar God gaf ook een middel tot redding. Mozes moest van God een koperen slang maken en iedereen die vervolgens naar deze koperen slang zou kijken, zou genezen worden. Nu, Jezus verhaalt deze geschiedenis tijdens dat nachtelijke gesprek met Nicodemus en maakt dan gelijk een toepassing op Zichzelf: 'zoals Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, zo moet ook de Zoon des mensen (zo moet ook Ik) *verhoogd* worden'. Nu, precies deze woorden tonen ons de diepere laag die Johannes ons in zijn beschrijving van Jezus' lijdensweg wil laten zien. Jezus zal niet zomaar hoog aan een kruis worden gehangen. Jezus – zo zegt Jezus Zelf – zal worden *verhoogd*. Verhoogd aan een

kruis... De vernedering die Hij ondergaat, is ten diepste Zijn verhoging. De lijdensweg die Hij zal gaan, is Zijn *Koninklijke* weg. Terwijl Jezus al Zijn macht en heerlijkheid aflegt, zal al Zijn macht en heerlijkheid pas werkelijk zichtbaar worden. Al de woorden die Johannes gebruikt hebben een diepere betekenis: Jezus wordt niet simpelweg aan een kruis gehangen, nee, Jezus wordt *verhoogd*. Ook al is de kruisdood de meest vreselijke vernedering die men kon ondergaan..., het zal Jezus' verhoging betekenen. Zijn *verheerlijking*, zoals Jezus het ergens anders noemt.

Wij zullen straks uit het Johannesevangelie opnieuw over de gevangenneming van Jezus lezen. Wij komen daarin heel veel overeenkomsten tegen met de manier waarop Mattheus het ons heeft verteld, zoals wij zojuist hebben gelezen. Maar Johannes laat nog iets anders zien: *Jezus laat Zich gevangen nemen als een willeloos slachtoffer, maar Hij is ten diepste de Machthebber in het geheel*. Als de soldaten op Jezus' vraag antwoorden dat zij Jezus zoeken, dan zegt Jezus 'Ik ben het'... en de soldaten deinzen achteruit en vallen op de grond. Jezus is op Zijn lijdensweg de Machthebber. Zijn vernedering is Zijn verhoging. Jezus spreekt met Goddelijke autoriteit: 'Ik ben!' Zoals God eeuwen geleden tot Mozes sprak: 'Ik ben Die Ik ben'. Ik ben het! Petrus wil Jezus een handje helpen en Hem beschermen, maar Jezus zegt krachtig: 'Ik zal de drinkbeker drinken!' Nu niet: 'Vader, laat alstublieft die beker aan Mij voorbijgaan!', maar: 'Ik zal de beker drinken!'

Jezus gaat het lijden en de dood tegemoet. Als een hulpeloos Lam. Maar tegelijkertijd is Hij de Machthebber, de Koning. En daar wil Johannes ons op wijzen: Zijn vernedering is Zijn verhoging. Hij moest verhoogd worden. Want juist op deze diepe, onbegrijpelijke weg, zal Zijn heerlijkheid schitteren en Zijn macht en majesteit zichtbaar worden.

Lezen: Johannes 3, 13-17 en Johannes 18, 1-11

LUKAS

Lukas vertelt ons – in tegenstelling tot de andere evangelisten – vaak over e koningen en keizers uit Jezus' tijd. Het begint al bij de Kerstgeschiedenis: Lukas vertelt ons over keizer Augustus en alle andere machthebbers uit die tijd: 'En het geschiedde in die dagen dat er een gebod uitging van keizer Augustus..., deze eerste inschrijving vond plaats toen Quirinius over Syrië stadhouder was...' En nu, zo zullen wij straks in Lukas' beschrijving van Jezus' lijdensweg lezen, komen wij uitgebreid twee andere machthebbers tegen: stadhouder Pilatus en koning Herodes. Lukas vertelt ons als enige van de evangelisten over de vriendschap die er tussen deze twee machthebbers is ontstaan, tijdens het proces dat Jezus ondergaat. Nu, Lukas vertelt ons daar niet zomaar over... Hij is niet gewoon als hobbyist geïnteresseerd in het Koninklijk huis of in politicologie. Nee, heel zijn Evangelie en ook Lukas' tweede boek, het boek Handelingen vertellen ons dat met Jezus' komst uiteindelijk *alle koningen en machthebbers ... onttroond zullen worden*. Er zal te midden van alle aardse machthebbers en wereldlijke leiders maar Eén

Koning en Heer blijken te zijn: Jezus. Zijn macht gaat veel verder dan 'het rijk van keizer Augustus, dat hij wilde laten beschrijven'. Zijn macht overtroeft de macht van Pilatus, van Herodes en hun gezamenlijke akkoordje tijdens Jezus' fakeproces. Straks zullen alle koningen, zal heel de wereld voor Jezus buigen.

Dat is de weg waarop Lukas ons in zijn evangelie meeneemt. Jezus' lijdensweg betekent niet het einde, maar is letterlijk en figuurlijk het kruispunt, het kruispunt waarop God een nieuwe weg zal inslaan en heel de wereld aan Jezus' voeten zal brengen. Jezus' kruisweg betekent heil, redding... voor heel de wereld..., voor alle volken. Wat hier in Jeruzalem gebeurt, heeft wereldwijde betekenis..., zal over heel de wereld bekend worden gemaakt...: de HEER van heel de wereld brengt redding voor heel de wereld... Alle machten en machthebbers worden onttroond door deze Koning, die Overwinnaar zal blijken te zijn.

Lezen: Lukas 23, 1-12

MARKUS

Het Evangelie van Markus is waarschijnlijk het eerste geschreven en toch staan wij er in deze zangdienst pas het laatste bij stil. Dat heeft een reden. Markus wil met zijn Evangelie de lezers eerst zelf laten ontdekken. In het Evangelie van Markus kom je steeds Jezus' waarschuwingen tegen om niet over Hem te gaan vertellen. De zieken die door Hem werden genezen, mochten niet over Hem vertellen. De demonen die Hem kenden, werden door Jezus het zwijgen opgelegd. Waarom? Nu, eerst moest de geschiedenis verder gaan. Eerst moeten de lezers verder lezen in het Evangelie, over Jezus' strijd, Zijn lijden, Zijn sterven. Pas na de kruisiging van Jezus, als Jezus is gestorven, pas dan horen wij voor het eerst open en duidelijk Wie Jezus is. Wij zullen over dat moment lezen, over de hoofdmans die bij het kruis staat en uitroept: 'Werkelijk. Deze Mens was Gods Zoon!'

Wat laat Markus hiermee zien met dit eerst-verborgenhouden-van-Wie-Jezus-is? Ik denk dit: Jezus kan je pas echt leren kennen in Zijn lijden en sterven.. Jezus' wonderen, die door Markus zijn beschreven, laten al heel veel van Hem laten zien: van Zijn macht, Zijn liefde, Zijn goedheid. Maar wil je echt ontdekken Wie Jezus is: ga dan die weg achter Jezus aan..., die weg van lijden en verworpen worden en blijf stilstaan bij het kruis op Golgotha. Dan pas zal je echt Gods liefde en genade ontdekken. Dan pas kan je onder woorden brengen wie Jezus voor jou is.

Nu, op *die* weg wil Markus ons meenemen..., ons laten ontdekken... en ons stilzetten bij het kruis. Om na de hele lijdensgeschiedenis naast die Romeinse hoofdmans te gaan staan – gewoon een niet-jood zoals wij - om samen met Hem te belijden: 'Hij is Gods Zoon.' Hij is Gods liefdesgeschenk voor mij.

Lezen: Markus 15, 25-39